

Eepos-kirjastojen käytösäännöt

Nämä käytösäännöt koskevat kaikkia Eepos-kirjastoja.

Käytösäännöt ovat voimassa 1.1.2027 lähtien.

Kirjasto on avoin kaikille.

Eepos-kirjastojen kokoelmia, palveluja ja asiakastiloja voivat käyttää kaikki, jotka noudattavat näitä käytösääntöjä.

Eepos-kirjastoihin kuuluvat seuraavien kuntien ja kaupunkien yleiset kirjastot:
Alajärvi, Alavus, Evijärvi, Ilmajoki, Isojoki, Isokyrö, Karijoki, Kaskinen, Kauhajoki, Kauhava, Kuortane, Kurikka, Laihia, Lappajärvi, Lapua, Perho, Seinäjoki, Soini, Teuva, Veteli, Vimpeli sekä Ähtäri.

Kirjastossa voit

- lainata kirjoja ja muuta materiaalia
- lukea lehtiä ja kirjoja
- opiskella
- oleskella
- käyttää kirjaston laitteita
- osallistua erilaisiin tapahtumiin

Eepos-kirjastojen omien aineistojen käyttö, lainaus ja varaaminen sekä henkilökunnan ohjaus ja neuvonta ovat maksuttomia.

Jos tarvitset apua kirjaston käytössä, kysy neuvoa henkilökunnalta.

Käytösäännöt

Tutustu käyttösääntöihin. Sitoudut noudattamaan niitä, kun saat kirjastokortin tai suostut vastuuhenkilöksi. Käytösäännöt perustuvat lakiin yleisistä kirjastoista (1492/2016). Käytösäännöillä edistetään kirjaston sisäistä järjestystä, turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Ajantasaiset käyttösäännöt ovat myös Eepos-verkkokirjastossa osoitteessa www.eeposkirjastot.fi. Sieltä löydät tarkempia ohjeita verkkokirjaston käyttöön.

Kirjastoissa olevien tilojen ja laitteiden käytöstä on erilliset ohjeet ja säännöt, jotka löydät kirjastojen omilta kotisivuilta.

Kirjastokortti ja tunnusluku

Lainaamiseen ja joidenkin palveluiden käyttämiseen tarvitset kirjastokortin ja tunnusluvun. Kirjastokortti voi olla fyysinen tai verkkokirjaston mobiilikortti.

Kirjastokortin hankkiminen

Henkilökohtaisen kirjastokortin, lainausoikeuden ja tunnusluvun saat mistä tahansa Eepos-kirjastosta tai kirjastoautosta. Kortin saat, kun ilmoitat osoitteesi ja esität kirjaston hyväksymän voimassa olevan henkilötodistuksen, jossa on valokuva ja henkilötunnus. Kirjastokortin myöntämiseen tarvitaan Suomessa oleva osoite. Jos sinulla ei ole suomalaista henkilötunnusta, kirjastokorttisi on voimassa vuoden kerrallaan.

Eepos-kirjastot hyväksyvät henkilöllisyyden todistamiseen seuraavat asiakirjat:

- EU-maiden henkilötodistukset
- passi
- henkilökortti
- suomalainen ajokortti

- kuvallinen KELA-kortti, alle 18-vuotiailta myös kuvaton KELA-kortti
- Suomessa sijaitsevan vastaanottokeskuksen asukaskortti
- Maahanmuuttoviraston myöntämä oleskelulupakortti.

Ensimmäinen kirjastokortti on maksuton. Sen jälkeen annetusta kirjastokortista peritään kolmen euron maksu.

Lapsella voi olla oma kirjastokortti. Alle 15-vuotias lapsi tarvitsee korttia varten vastuuhenkilön kirjallisen suostumuksen. Jos vastuuhenkilöllä ei ole kirjastokorttia, hänen tietonsa lisätään asiakasrekisteriin.

Päiväkoti, koulu, yritys tai muu yhteisö voi yleensä saada yhteisökortin.

Yhteisöasiakkaan käyttösäännöt ovat kuntakohtaisia. Kysy niitä kirjastostasi.

Valtuuttaminen

Voit hakea korttia myös toiselle henkilölle. Jos toinen henkilö on yli 15-vuotias, eikä hänelle ole määrätty vastuuhenkilöä, tarvitset valtakirjan.

Valtakirjalla toinen henkilö antaa luvan, että voit hakea kirjastokorttia hänen puolestaan.

Kirjastokortti on henkilökohtainen

Olet vastuussa aineistosta, jonka olet lainannut. Jos aineisto on lainattu alle 15-vuotiaan kirjastokortilla, aineistosta vastaa vastuuhenkilö.

Lainausautomaatilla lainaamiseen tarvitset kirjastokortin ja tunnusluvun. Tunnusluku suojaa väärinkäytöksiä vastaan.

Omatoimikirjastot

Omatoimikirjaston käyttäjäksi pitää yleensä ilmoittautua jokaisessa kirjastossa erikseen. Omatoimikirjastojen käytösäännöt voivat vaihdella. Tarkista käytösäännöt omasta kirjastostasi.

Ilmoita heti kirjastokortin katoamisesta

Jos kirjastokorttisi katoaa, ilmoita siitä heti kirjastoon. Voit tehdä ilmoituksen mihin tahansa Eepos-kirjastoon.

Kirjaston työntekijät poistavat käytöstä kirjastokortin, joka on ilmoitettu kadonneeksi.

Uusi kirjastokortti on maksullinen.

Tunnusluvun hankkiminen

Joihinkin kirjaston palveluihin tarvitset kirjastokortin lisäksi henkilökohtaisen tunnusluvun. Tarvitset tunnusluvun, kun käytät lainausautomaattia, e-aineistoja, omatoimikirjastoa tai haluat esimerkiksi varata käyttöösi kirjaston tietokoneita.

Tarvitset tunnusluvun myös, kun katsot tai uusit lainojasi tai varaat aineistoa Eepos-verkkokirjastossa.

Saat tunnusluvun mistä tahansa Eepos-kirjastosta, kun esität kuvallisen henkilötodistuksen.

Pidä yhteystietosi ajan tasalla

Jos yhteystietosi muuttuvat, ilmoita muutoksista kirjastoon. Yhteystietoja ovat nimi, osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite.

Osoitetietojen muutokset voi ilmoittaa myös verkkokirjaston kautta.

Asiakastiedot ovat luottamuksellisia

Eepos-kirjastoilla on yhteinen kirjastojärjestelmä. Kirjastolla on oikeus tallentaa asiakkaan, hänen huoltajansa ja asiakasyhteisön vastuuhenkilön henkilötunnus rekisteriinsä. Henkilötietoja käytetään ainoastaan kirjastopalveluiden tarkoituksiin.

Sinulla on henkilötietolain mukainen oikeus tarkistaa kirjaston rekisteriin tallennetut tiedot ja vaatia virheellisen tiedon korjaamista.

Kirjasto voi luovuttaa henkilötietoja vain tietosuojaselosteessa mainituille tahoille.

Rekisterin tietosuojaseloste on nähtävissä kirjastoissa ja Eepos-verkkokirjastossa.

Eepos-kirjastojen asiakasrekisteriin tallennetut tiedot ovat luottamuksellisia, eikä niitä luovuteta ulkopuolisten käyttöön. Tietoja voidaan luovuttaa perintätoimistolle perintää varten. Muutoin tietoja luovutetaan vain asiakkaan tai hänen laillisen edustajansa nimenomaisen suostumuksen tai tietojen luovuttamiseen oikeuttavan lainsäädännön perusteella.

Voit tarkistaa itseäsi koskevat tiedot, kun olet todistanut henkilöllisyytesi.

Vastuuhenkilö voi saada tietoa huollettavansa myöhässä olevista lainoista ja maksamattomista maksuista.

Lainaust ja palautus

Lainaamiseen tarvitset kirjastokortin tai kirjaston hyväksymän henkilökortin.

Kuvatallenteiden lainauksessa kirjastot noudattavat ikärajoja, jotka on asettanut Kansallisen audiovisuaalisen instituutin mediakasvatus- ja kuvaohjelmayksikkö. Kuvatallenteita ovat esimerkiksi pelit ja elokuvat.

Laina-aika ja eräpäivä

Laina-aika on yleensä 28 vuorokautta.

Seuraavilla aineistoilla laina-aika on 14 vuorokautta:

- pikalainat
- DVD- ja Blu-ray-levyt
- konsolipelit

Muissa aineistoissa voi olla yksilöllisiä laina-aikoja. Joissakin kirjastoissa varatuimpien kirjojen laina-aika on 14 vrk, kunnes varausjono lyhenee.

Kun lainaat aineistoa, saat halutessasi lainoistasi kuitin. Kuitin voi saada myös sähköpostilla. Siinä ilmoitetaan aineiston eräpäivä eli viimeinen palautuspäivä.

Kun lainan eräpäivä lähestyy, saat siitä eräpäivämuistutuksen sähköpostilla, jos kirjastolla on sähköpostiosoitteesi. Jos et halua muistutusta, ilmoita siitä kirjastoon.

Lainakuitissa ja Eepos-verkkokirjastossa ilmoitettu palautuspäivä on sitova, vaikka et olisi saanut eräpäivämuistutusta laina-ajan päättymisestä. Kirjastot eivät voi vaikuttaa häiriöihin tietoliikenneyhteyksissä. Siksi nämä häiriöt eivät vähennä mahdollisia maksuja.

Lainan palauttaminen

Voit palauttaa lainan mihin tahansa Eepos-kirjastoon. Poikkeuksia ovat kirjastojen erikoisaineistot, esimerkiksi urheiluvälineet ja kausikortit. Ne täytyy palauttaa siihen kirjastoon, josta ne on lainattu. Halutessasi voit saada palautuksesta kuitin.

Joissakin kirjastoissa on palautusluukkuja, joihin lainat voi palauttaa silloin, kun kirjasto on kiinni. Jos palautat aineiston palautusluukun kautta, et saa palautuksesta kuittia.

Henkilökunta kirjaa palautusluukkuun jätetyn aineiston palautuneeksi vasta seuraavana kirjaston aukiolopäivänä. Palautusluukkuun jätetystä aineistosta voi siten kertyä myöhästymismaksuja, kunnes palautus on kirjattu. Aineiston palauttaminen palautusluukun kautta on omalla vastuullasi.

Lainan uusiminen

Voit uusida lainasi enintään 10 kertaa, jos kukaan muu ei ole varannut aineistoa. Erikoisaineistoissa voi olla kirjastokohtaisia käytäntöjä. Lainat voi uusida Eepos-verkkokirjastossa, kirjastossa henkilökunnalta tai puhelimitse.

Pikalainoja ei voi uusida.

Aineiston varaaminen

Eepos-kirjastoilla on useita, eri kirjastojen kokoelmista muodostuvia varauskokoelmia. Varauskokoelmalla on yhteinen varausjono.

Normaalivaraus kohdistuu yhden varauskokoelman aineistoon. Noutopaikaksi on valittava joku tähän varauskokoelmaan kuuluvista kirjastoista. Normaalivaraus ei maksa mitään.

Seutuvaraus kohdistuu toisen varauskokoelman aineistoon. Voit valita noutopaikaksi minkä tahansa Eepos-kirjaston. Varaamasi aineisto kuljetetaan valitsemaasi kirjastoon. Yhden seutuvarauksen kuljetus maksaa 2 euroa.

Voit varata aineistoa Eepos-verkkokirjaston kautta tai missä tahansa Eepos-kirjastossa. Kirjaston omista kokoelmista varaaminen ei maksa mitään. Jos et hae tai peru varausta noutoajan kuluessa, se maksaa yhden euron.

Kun varaamasi aineisto on tullut kirjastoon, saat siitä ilmoituksen. Voit valita ilmoitustavaksi joko sähköpostin tai tekstiviestin.

Pikalainoja ja joitakin erikoisaineistoja, kuten kausikortteja ei voi varata.

Kaukolaina

Tarvittaessa kirjastot tilaavat sinulle lainaksi aineistoa muualta Suomesta tai

ulkomailta. Kaukolainausta on maksullista. Kotimaan kaukolaina maksaa 8 euroa, kaukolaina muista Pohjoismaista maksaa 10 euroa ja Pohjoismaiden ulkopuolelta 20 euroa.

Lainausoikeus

Ellet palauta lainoja tai maksa maksuja, menetät lainausoikeuden kaikissa Eepos-kirjastoissa. Lainausoikeuden menettää, jos maksuja on 7 euroa tai enemmän.

Saat lainausoikeuden takaisin, kun palautat tai korvaat myöhässä olevan aineiston ja maksat kaikki kertyneet maksut.

Lainauskiellossa oleva asiakas voi käydä kirjastossa sekä käyttää kokoelmia ja laitteita kirjaston tiloissa.

Maksut ja perintä

Maksut

Jos palautat tai uusit lainaamasi aineiston eräpäivän jälkeen, sinun täytyy maksaa myöhästymismaksu. Myöhästymismaksu on 20 senttiä per laina per vuorokausi. Kirjastoilla voi olla erilaisia myöhästymismaksuja erikoisaineistoille, esimerkiksi kausikorteille.

Myöhästymismaksut alkavat kertyä kaksi päivää eräpäivän jälkeen. Maksujen enimmäismäärä on kolme euroa per laina.

Voit maksaa myöhästymismaksut kirjastossa tai verkkokirjastossa. Kirjasto ei lähetä myöhästymismaksuista laskua.

Lasten- ja nuortenosastojen aineistoista ei peritä myöhästymismaksuja.

Jos myöhästy misestä seuraa perintäkuluja, kulut peritään myös lasten- ja nuortenaineistoista.

Jos kadotat tai vahingoitat kirjaston aineistoa, sinun täytyy korvata se.

Palautuskehotus

Jos lainaamasi aineisto on myöhässä, kirjasto lähettää siitä palautuskehotuksen tekstiviestillä, sähköpostitse tai kirjeitse.

Palautuskehotuksia lähetetään kolme. Ensimmäinen lähetetään 7 vuorokauden kuluttua eräpäivästä, toinen 21 vuorokauden kuluttua eräpäivästä ja kolmas 42 vuorokauden kuluttua eräpäivästä. Kolmannen palautuskehotuksen jälkeen joudut lainauskieltoon. Varatusta aineistosta ja pikalainoista ensimmäinen palautuskehotus lähetetään heti eräpäivän jälkeen.

Lasku

Kun lainaamasi aineisto on 142 vuorokautta myöhässä, kirjasto lähettää siitä laskun.

Jos aineisto on tallella, se pitää palauttaa kirjastoon ja maksaa kaikki kertyneet maksut.

Jos aineisto on kadonnut tai turmeltunut, se täytyy korvata laskun mukaisesti.

Jatkoperintä

Jos et palauta tai korvaa lainaamaasi aineistoa, laskut lähetetään jatkoperintään. Tällöin sinulta perii maksut perintätoimisto, joka lisää maksuihin perintäkulut.

Perintä koskee myös alle 18-vuotiaan lainaamaa aineistoa sekä lasten- ja nuortenaineistoa. Alle 15-vuotiaan kirjastokortilla lainatusta aineistosta on vastuussa vastuuhenkilö.

Korvaukset

Jos aiheutat vahinkoa kirjaston omaisuudelle, sinun pitää korvata vahingot. Kirjasto ei vastaa niistä vahingoista, joita laitteisiisi on mahdollisesti tullut, kun olet käyttänyt kirjaston tallenteita.

Käyttöoikeuden menetys

Yleinen kirjasto on järjestyslain mukainen yleinen paikka. Kirjaston toiminnan häiritsemiseen ja turvallisuuden vaarantamiseen sovelletaan järjestyslakia (216/2003). Asiakas voidaan määrätä enintään 30 päiväksi kirjastokohtaiseen käyttökieltoon, jos hän aiheuttaa toistuvasti merkittävää häiriötä kirjaston toiminnalle. Merkittävä häiriö tarkoittaa esimerkiksi häiritsevää tai uhkaavaa käytöstä, turvallisuuden vaarantamista tai kirjaston omaisuuden vahingoittamista.

Ennen käyttökiellon antamista kunnan on kuultava asianomaista henkilöä.

Käyttökiellosta tehdään hallintopäätös, johon käyttökiellon saanut voi vaatia kuntalain mukaista oikaisua. Kirjaston käyttökiellosta päättää jokaisessa Eepos-kunnassa se viranomainen, jolle se on kunnassa määrätty. Käyttökiellossa oleva asiakas ei voi käydä kirjastossa, johon hänelle on annettu käyttökielto.

Tiedotus

Voit lukea Eepos-kirjastojen voimassa olevat käytösäännöt Eepos-verkkokirjastosta. Saat tietoa käytösäännöistä myös kirjastojen henkilökunnalta. Eepos-käytösääntöjä voidaan muuttaa vain kuntien yhteisellä päätöksellä.

Eepos-johtoryhmä on hyväksynyt nämä käytösäännöt 20.5.2026.